

Wij, de Belgen, waren dus geen boerkes en konden wat film betreft op internationaal niveau meepraten. Het enige probleem was dat twee centimeters buiten het festivalgebouw geen kip daarvan op de hoogte was!

(Robbe De Hert, "Het drinkend hert bij zonsondergang")

Jungleboek

Het motto van deze kroniek is ontleend aan *Het drinkend hert bij zonsondergang*, Robbe De Hert's *Jungleboek van de Vlaamse film*, een reportage in cinéma-vérité-stijl, waarin je ontroering, woede, bezetenheid, vreugde, ontgoocheling, inzicht, enfin, alles wat een artiest boeiend kan maken, fris van de lever geserveerd krijgt. *Het drinkend hert bij zonsondergang* is ook een hartverwarmend pleidooi voor de stimulering van de Belgische filmproductie, in welk pleidooi elk beetje rechtgeaard theatermaker zich herkent.

Ter verduidelijking van bovenstaand motto, citeren we de daarop volgende paragraaf: "De *promotie*, de Belgische film naar buiten kenbaar maken is trouwens altijd één van onze zwakke punten geweest. In 1972, op het eerste internationaal filmfestival van de korte film te Grenoble, werden zeven van de acht ingezonden Belgische films geselecteerd en behaalden ze vier of vijf van de zeven hoofdprijzen! De Grand Prix ging naar J.J. Andrien met 'Le Rouge, le Rouge et le Rosé'. En onze 'Sandwichman', die even hoog gequoteerd werd als 'La Bataille de 10 Millions' van Chris Marker, moest het pas in de laatste ronde tegen deze film afleggen en behaalde, naast de grootmeester van de reportage, de 'Mention Spéciale'. Tot en met Louis Marcorelle en de dagbladen Le Monde en The Guardian schreven enthousiast over de Belgische film. Maar tegen de tijd dat we met de trein terug in Antwerpen waren, na één dagje in Parijs (waar we onze film inschreven voor

de 'Quinzaine des Réalisateurs') bleef er van de hele 'doorbraak' niets meer over: onze kranten vermeldden tenauwernood de gebeurtenis, laat staan dat het de publieke opinie of de overheid beroerde. De eerste de beste kermiskoers krijgt zeventien keer meer aandacht..."

(*Het drinkend hert bij zonsondergang*, van Robbe De Hert, verscheen bij Kritak, juni 1983.)

Twee monologen

Theater 19
Brugge

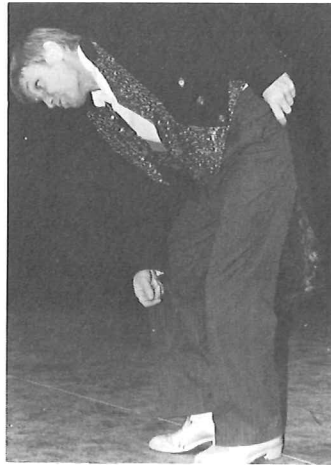
Hamlet,
of de gevolgen van
een kinderliefde

Raamtheater
Antwerpen

Contrabas

Zowel het theaterdecreet, als straks de schandelijke besnoeiingen, brengen met zich mee dat vele kleine theaters hun toevlucht zoeken in eenmansproducties. Op zichzelf trekken zulke initiatieven mij niet bijzonder aan, omdat toneel toch minimaal een dialoog is, maar in de afgelopen maanden waren er in Vlaanderen toch erg interessante dingen te zien. In *Etcetera 2* werd reeds bericht over Piet Balfoort en zijn vertolking van *Hess*. Dat was gedegen vakmanschap. Meer fantasie en betrokkenheid viel te bespeuren bij Alex Willequet die voor *Theater 19* te Brugge een tekst van Laforgue had vertaald: *Hamlet, of de gevolgen van een kinderliefde*, een variatie op het bekende thema. Het verhaal wordt uit een verrassende hoek verteld, en de auteur permitteert zich een paar vrijpostigheden. Dat alles wordt met veel zin voor humor op papier gezet, erop rekenend dat het publiek elke afwijking van het gegeven zal merken. Men luistert op afstand, want men haalt constant de tekst van Shakespeare in zijn geheugen naar voren. Een spiritueel, oneerbiedig spel dus.

Willequet heeft dit voortreffelijk in het Nederlands omgezet. één van de betere vertalingen die dit seizoen te beluisteren vielen. Al even fris en overtuigend heeft hij de tekst op de scène gebracht. Hiermee demon-

Alex Willequet in *Hamlet*

streert Willequet over hoeveel talent hij beschikt, want meestal kent men hem als één van die onmogelijke stemmen die op de BRT luisterspelen de prak in spreken. Willequet als kleine schurk net voor het nieuws van één uur is iets waarvoor men zijn radiotoestel zou willen verkopen. Hoe verrassend en verheugend is het dan te constateren dat Willequet hier in de eerste plaats als spreker overtuigt. De woorden liggen juist in de mond, op elke zin is gewerkt, over elke frase is nagedacht. De stem wordt een plastisch materiaal, het ritme van de woorden wordt afgewogen als in een partituur. Daarnaast krijgen die woorden een plaats in een lichaam. Willequet opteert voor een luchtige stijl, iets dat naar voor een luchtige stijl. Objecten worden geplaatst door handelingen, ruimtes worden opgebouwd of uitgetekend door bewegingen. Telkens is er de visuele ironie die de toon van de tekst nog een extra dimensie geeft. Om dat zo fijnzinnig en juist op te bouwen heeft een acteur een goed toeschouwer nodig, en ik stel me voor dat dit precies de taak is geweest van de regisseur, Roger Vossenaar. Knap werk dus, virtuoos zonder te cabotineren, omdat men merkt dat Willequet altijd dat fatale pasje net weet te ontwijken. Het is een erg gecontroleerde prestatie, een werken aan stem en lichaam dat in het Vlaams theater te weinig aan bod komt. Ik zag dat graag als vanzelfsprekend, maar bij ons blijft dat nog uitzonderlijk. Moet Willequet nu echt terug naar die maffe radiostudio?

Al even verrassend goed was de opvoering van *De Contrabas*. Hier was het acteurswerk net iets minder virtuoos, maar kreeg de vertoning

meer impact omdat de tekst zwaarder doorwoog. Bij Süßkind gaat het niet om koketteren met bekende materie, maar wel om op een luchtige manier (en nochtans is hij een Duitser!) uiting te geven aan een obsessieve wereld.

We maken de monoloog mee van een contrabasspeler. Aanvankelijk is de situatie wat onduidelijk: al zien we een appartement, toch krijgen we les, en worden we als publiek aanwezig geacht. De les zelf is uitermate boeiend, want we leren allerlei details over het muziekinstrument. Dat klinkt zo meeslepend en juist, omdat men aanvoelt dat zowel de schrijver als de acteur muzikaal op de hoogte zijn. Bert André doet echt geloven dat hij zijn leven slijt als vergeten contrabassist in het orkest van de Opera voor Vlaanderen. (Er is slechts één wanklank: de tekst beweert dat iemand als Abbado het orkest van de Vlaamse opera zou komen dirigeren! Antwerpse zelfoverschatting? Fernand Terby als gast, ja dat laat zich nog wel verzinnet. Maar Abbado?? Kom, nou.) Het leskarakter van de tekst wijkt ongemerkt, en de monoloog wordt sterk emotioneel geladen. Van informatie gaat het nu naar obsessie. De man die spreekt, is gefrustreerd als muzikant en als mens, en die lagen beginnen de vertoning te domineren. Men kijkt plots in een wereld waar orde en interesse, zelfs passie voor de muziek maskers zijn voor een diepe ontreddering. Hoe dat masker valt, hoe de contrabas tot een instrument van psychologische marteling verwordt, is een adembenemende belevens. Men kijkt gefascineerd toe. Ook hier komt ironie tevoorschijn. Maar bij

Bert André in *De Contrabas*

